

Ryszard Stemplowski, *Zależność i wyzwanie. Argentyna wobec rywalizacji mocarstw anglosaskich i III Rzeszy*, KiW, Warszawa 1975

WSTĘP

ROZDZIAŁ I

U schyłku lat dwudziestych

ROZDZIAŁ II

Przemiany gospodarczo-społeczne w Argentynie a międzynarodowa rywalizacja gospodarcza w latach trzydziestych

Wielki Kryzys i jego skutki dla kraju surowcowego. - Reakcja rządu. - Układ Roca-Runciman. - Założenia nowej polityki gospodarczej rządu. - Przyspieszenie uprzemysłowienia kraju, jego społeczne uwarunkowania. - Problem określenia wielkości kapitałów obcych. - Inwestycje zagraniczne a charakter uprzemysłowienia. - Kapitały ze Stanów Zjednoczonych, kapitały brytyjskie. - Handel ze Stanami Zjednoczonymi, handel z Wielką Brytanią. - Kapitały niemieckie. - Handel z Rzeszą. - Gospodarcze znaczenie Japonii i Włoch. - Rywalizacja handlowa w Argentynie. - Rywalizacja w skali latynoamerykańskiej. - Rola Wielkiej Brytanii. - Kapitał zagraniczny i rywalizacja w handlu a przemiany w układzie klasowym. - Konkluzja.

ROZDZIAŁ III

Penetracja niemiecka w Argentynie (1931-1933 do 1937-1938)

Etapy ofensywy nazistowskiej. - Działalność nazistowska w niemieckojęzycznych środowiskach imigracyjnych. Oświata. Organizacje społeczne. Akcje masowe. Prasa itp. - Niemieccy antyfaszyści. - NSDAP. - Nazizm a nacjonalizm niemiecki. - Faszyzm włoski. - Oddziaływanie nazistowskie na społeczeństwo argentyńskie. - Imigranci ukraińscy. - Niemiecka propaganda radiowa i agencje prasowe. Pozycja Anglosasów. Instruktorzy niemieccy w siłach zbrojnych. - Postawa rządu argentyńskiego. - Ekspansja nazistowska w Ameryce a cele niemieckiej polityki zagranicznej. - Konkluzje.

ROZDZIAŁ IV

Argentyński nacjonalizm lat trzydziestych a faszyzm i imperializm

Polityczno-instytucjonalne przesłanki recepcji faszyzmu. System parlamentarny w Argentynie. - Przemiany w układzie sił klasowych a państwo. - Rola partii politycznych. - Nacjonalizm argentyński a faszyzm. - Tendencja skrajna w nacjonalizmie. - Idea korporacyjna. Rola katolicyzmu. - Dziedzictwo hiszpańskie. - Ariel. - Nacjonalizm konserwatywny, jego społeczne uwarunkowania i funkcja. - Znaczenie Italio-iberyjskich wzorców autorytarnych i faszystowskich. - Pośrednie tendencje w nacjonalizmie (antybrytyjskość). - FOPJA. - Nacjonalizm obronny, jego stosunek

do imperializmu w ogóle i do faszyzmu. Baza społeczna. -
Konkluzja.

ROZDZIAŁ V

Polityka zagraniczna rządu Justo (1932-1937/38)

Stosunek do Wielkiej Brytanii. - Polityka amerykańska. - Mediacja w konflikcie o Chaco. Rola Argentyny w Ameryce. - Stosunek do USA. - Liga Narodów. - Stosunki z Brazylią. - Postawa wobec Włoch. - Panamerykanizm a polityka Argentyny. - Polityka wobec sąsiadów i jej szersze implikacje międzynarodowe. - Nacjonalizm a polityka zagraniczna. - Konkluzje: Argentyna wobec Europy i Ameryki. Rola Niemiec i Wielkiej Brytanii.

ROZDZIAŁ VI

Polityka rządu Ortiza (marzec 1938-sierpień 1939)

Wzrost sprzeczności w obozie imperialistycznym. Polityka brytyjska. - Posunięcia antynazistowskie w Brazylii. - Krytycyzm wobec ekspansji nazistowskiej w Argentynie. Antynazistowskie posunięcia rządu. - Reakcja Berlina. - Dalsze posunięcia Ortiza. - Postawa USA i Wielkiej Brytanii wobec ekspansji nazistowskiej. - Stanowisko argentyńskie wobec panamerykanizmu w nowej sytuacji. - Afera patagońska. - Reakcje na wydarzenia w Europie. - Nowe ograniczenia antynazistowskie. - Defensywa niemiecka w Ameryce Łacińskiej. - Dwutorowość ekspansji niemieckiej.

ROZDZIAŁ VII

Polityka argentyńska w dobie agresji hitlerowskiej (wrzesień 1939 - listopad 1941)

Neutralność Ameryki. Neutralność Argentyny. - Pierwsze reakcje w społeczeństwie argentyńskim. - Nowa forma działalności niemieckiej. - Postawa rządu wobec Niemiec i zasad neutralności. Postawa opozycji. - Niemiecka propaganda. - Anglicy argentyńscy. - Konferencja hawańska. - Wpływ wojny na handel międzynarodowy. - Argentyńskie dążenia do rozwoju handlu południowoamerykańskiego. - Reperkusje agresji niemieckiej na ZSRR. - Krytyka neutralizmu przez opozycję parlamentarną. - Konsultacje wojskowe w Ameryce. - Argentyna a potencjał wojskowy w Ameryce Południowej. - Brazylia i Chile. - Wewnętrzne uwarunkowania neutralizmu. Stosunki z Wielką Brytanią. Ocena Foreign Office.

ROZDZIAŁ VIII

Neutralizm argentyński (grudzień 1941-maj 1943)

USA w stanie wojny. Postawa rządu argentyńskiego. - Narada w Rio de Janeiro. Stanowisko Argentyny i Chile. - Reorientacja w handlu zagranicznym Argentyny. Materiały strategiczne. - Rola USA. Aspekt polityczno-wojskowy. - Próby nabycia uzbrojenia w Niemczech. - Pożytki neutralizmu argentyńskiego dla Niemiec. Nacisk USA. - Stosunek Wielkiej Brytanii do neutralizmu argentyńskiego. Rozbieżność stanowisk pomiędzy USA a Wielką Brytanią. - Znaczenie Hiszpanii. - Handel południowoamerykański. - Prosperity. - Społeczne postawy wobec neutralizmu. - Postawa Polaków i Brytyjczyków argentyńskich. Nacjonalizm a neutralizm. -

Rewizjonizm historyczny w Argentynie. - Konkluzja.

ROZDZIAŁ IX

Polityka reżimu wojskowego a przemiany w międzynarodowym układzie sił (czerwiec 1943-luty 1946).

Wojskowy zamach stanu 4 czerwca, pierwsze decyzje junty. - neutralizm wojskowych i zabiegi o broń w USA.- Reakcja rządu USA. Różnice między Waszyngtonem a Londynem. Stanowisko rządu wojskowego. - Wojskowy zamach stanu w Boliwii a waszyngtońska kampania antyargentyńska. Stanowisko brytyjskie. - Zerwanie stosunków dyplomatycznych z Japonią i Niemcami przez rząd Ramireza. - Walka o władzę. Upadek Ramireza. - Polityka USA wobec rządu Farrela-Peróna. Reakcja brytyjska. - Zbliżenie pojałtańskie pomiędzy Argentyną a USA. Przystąpienie Argentyny do wojny przeciwko Japonii i Niemcom. - Motyw „faszystowski” w polityce Departamentu Stanu wobec rządów wojskowych. Związek z genezą peronizmu. - Stanowisko Wielkiej Brytanii. - Konkluzje.

ZAMKNIĘCIE

Bibliografia

Nota od autora w j. hiszpańskim.

Indeks nazwisk